

חוק מענק מיוחד לבני 67 ומעלה (הוראת שעה - מקרים מיוחדים), תש"ף-2020(1)(4)

פרק א' - הגדרות⁽⁴⁾

הגדרות

1. בחוק זה -

"**הכנסה**" - הכנסה מקצבת פרישה כהגדרתה בסעיף 175(ד) לחוק הביטוח הלאומי;

"**הפסקת העסקה**" - הפסקת העסקה כאמור בסעיף 12(ג);

"**חוק הביטוח הלאומי**" - חוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995;

"**שיעור הבלתי מועסקים החודשי בתקופת הקורונה**" - מספר הבלתי מועסקים בתוספת מספר המועסקים הנעדרים זמנית מעבודה כל השבוע בגלל סיבות הקשורות בנגיף הקורונה, מתוך כוח העבודה, לפי הפרסום החודשי בירחון סקר כוח אדם של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה;

"**התקופה הקובעת**" - התקופה שתחילתה ביום ה' באדר התש"ף (1 במרס 2020) וסיומה ביום כ' בתמוז התשפ"א (30 ביוני 2021), ואם פרסמה הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה במועד מוקדם יותר כי שיעור הבלתי מועסקים החודשי בתקופת הקורונה פחת מ-7.5%, יהיה סיומה 30 ימים לאחר הפרסום ולא לפני יום ט"ז בטבת התשפ"א (31 בדצמבר 2020); הודעה על כך תפורסם ברשומות על ידי הממונה על התקציבים במשרד האוצר.

פרק ב' - מענק הסתגלות מיוחד - נגיף הקורונה החדש⁽⁴⁾

זכאות למענק הסתגלות מיוחד

2. מי שמתקיימים לגביו כל התנאים כמפורט להלן, זכאי למענק הסתגלות מיוחד לפי סעיפים 3 עד 8, לפי העניין:

(1) בתקופה הקובעת מתקיימים לגביו כל אלה:

(א) מלאו לו 67 שנים או יותר;

(ב) הוא תושב ישראל לעניין חוק הביטוח הלאומי;

(ג) בתקופה הקובעת הוא פוטר מעבודתו או הוצא לחופשה ללא תשלום ביוזמת מעסיקו לתקופה רצופה של 30 ימים לפחות, ולעניין מענק הסתגלות מיוחד לפי סעיף 8 - הוא פוטר מעבודתו או הוצא לחופשה ללא תשלום ביוזמת מעסיקו לתקופה רצופה של 14 ימים לפחות;

(2) הוא היה עובד שכיר בתקופה של שלושה חודשים רצופים לפחות שבתכוף לפני החודש שבו חל מועד הפסקת העסקתו לראשונה;

(3) לעניין מענק הסתגלות מיוחד לפי סעיף 8 שהבקשה לקבלו הוגשה מחודש אוגוסט 2020 ואילך - העסקת העובד הופסקה בשל התפשטות נגיף הקורונה החדש.

3. (א) מענק הסתגלות מיוחד בעד חודש מרס 2020 ישולם למי שמועד הפסקת העסקתו חל בתקופה שמיום ה' באדר התש"ף 1) במרס 2020) עד יום ו' בניסן התש"ף (31 במרס 2020) והיה מחוסר עבודה ממועד הפסקת העסקתו עד יום ו' בניסן התש"ף (31 במרס 2020).

(ב) סכום המענק לפי סעיף זה ייקבע לפי הכנסתו של הזכאי בעד חודש מרס 2020, כמפורט להלן, לפי העניין:

- (1) זכאי שהכנסתו אינה עולה על 2,000 שקלים חדשים - 2,000 שקלים חדשים;
- (2) זכאי שהכנסתו עולה על 2,000 שקלים חדשים ואינה עולה על 4,000 שקלים חדשים - 1,500 שקלים חדשים;
- (3) זכאי שהכנסתו עולה על 4,000 שקלים חדשים ואינה עולה על 5,000 שקלים חדשים - 1,000 שקלים חדשים.

4. (א) מענק הסתגלות מיוחד בעד חודש אפריל 2020 ישולם למי שמתקיים לגביו אחד מאלה:

- (1) הוא זכאי למענק הסתגלות מיוחד בעד חודש מרס 2020 לפי סעיף 3 והיה מחוסר עבודה גם במהלך כל התקופה שמיום ז' בניסן התש"ף (1 באפריל 2020) עד יום ו' באייר התש"ף (30 באפריל 2020);
- (2) העסקתו הופסקה במהלך התקופה האמורה בפסקה (1) והוא היה מחוסר עבודה מיום הפסקת העסקתו עד יום ו' באייר התש"ף (30 באפריל 2020).

(ב) סכום המענק לפי סעיף זה ייקבע לפי הכנסתו של הזכאי בעד חודש אפריל 2020, כמפורט להלן, לפי העניין:

- (1) מי שהכנסתו אינה עולה על 2,000 שקלים חדשים - 4,000 שקלים חדשים;
- (2) מי שהכנסתו עולה על 2,000 שקלים חדשים ואינה עולה על 3,000 שקלים חדשים - 3,000 שקלים חדשים;
- (3) מי שהכנסתו עולה על 3,000 שקלים חדשים ואינה עולה על 4,000 שקלים חדשים - 2,000 שקלים חדשים;
- (4) מי שהכנסתו עולה על 4,000 שקלים חדשים ואינה עולה על 5,000 שקלים חדשים - 1,000 שקלים חדשים.

5. (א) מענק הסתגלות מיוחד בעד חודש מאי 2020 ישולם למי שמתקיים לגביו אחד מאלה:

- (1) הוא זכאי למענק הסתגלות מיוחד בעד חודש אפריל 2020 לפי סעיף 4 והיה מחוסר עבודה גם במהלך כל התקופה שמיום ז' באייר התש"ף (1 במאי 2020) עד יום ח' בסיוון התש"ף (31 במאי 2020);
- (2) העסקתו הופסקה במהלך התקופה האמורה בפסקה (1) והוא היה מחוסר עבודה מיום הפסקת העסקתו עד יום ח' בסיוון התש"ף (31 במאי 2020).

(ב) סכום המענק לפי סעיף זה ייקבע לפי הכנסתו של הזכאי בעד חודש מאי 2020, כמפורט להלן, לפי העניין:

- (1) מי שהכנסתו אינה עולה על 2,000 שקלים חדשים - 4,000 שקלים חדשים;
- (2) מי שהכנסתו עולה על 2,000 שקלים חדשים ואינה עולה על 3,000 שקלים חדשים - 3,000 שקלים חדשים;
- (3) מי שהכנסתו עולה על 3,000 שקלים חדשים ואינה עולה על 4,000 שקלים חדשים - 2,000 שקלים חדשים;
- (4) מי שהכנסתו עולה על 4,000 שקלים חדשים ואינה עולה על 5,000 שקלים חדשים - 1,000 שקלים חדשים.

(ג) על אף האמור בסעיפים קטנים (א) ו-(ב), מענק הסתגלות מיוחד בשיעור חלקי בעד חודש מאי 2020 ישולם למי שמועד הפסקת העסקתו חל ביום ה' באדר התש"ף (1 במרס 2020) או לאחריו וחזר לעבוד בחודש מאי 2020; סכום המענק יהיה שווה למכפלת הסכום שנקבע לזכאי לפי סעיף קטן (ב), במספר הימים שחלפו באותו חודש לפני שחזר לעבוד, לחלק ב-31.

6. (א) מענק הסתגלות מיוחד בעד חודש יוני 2020 ישולם למי שמתקיים לגביו אחד מאלה:

- (1) הוא זכאי למענק הסתגלות מיוחד בעד חודש מאי 2020 לפי סעיף 5 והיה מחוסר עבודה גם במהלך כל התקופה שמיום ט' בסיוון התש"ף (1 ביוני 2020) עד יום ח' בתמוז התש"ף (30 ביוני 2020);
- (2) העסקתו הופסקה במהלך התקופה האמורה בפסקה (1) והוא היה מחוסר עבודה מיום הפסקת העסקתו עד יום ח' בתמוז התש"ף (30 ביוני 2020).

(ב) סכום המענק לפי סעיף זה ייקבע לפי הכנסתו של הזכאי בעד חודש יוני 2020, כמפורט להלן, לפי העניין:

- (1) מי שהכנסתו אינה עולה על 2,000 שקלים חדשים - 4,000 שקלים חדשים;
- (2) מי שהכנסתו עולה על 2,000 שקלים חדשים ואינה עולה על 3,000 שקלים חדשים - 3,000 שקלים חדשים;
- (3) מי שהכנסתו עולה על 3,000 שקלים חדשים ואינה עולה על 4,000 שקלים חדשים - 2,000 שקלים חדשים;
- (4) מי שהכנסתו עולה על 4,000 שקלים חדשים ואינה עולה על 5,000 שקלים חדשים - 1,000 שקלים חדשים.
- (ג) על אף האמור בסעיפים קטנים (א) ו-(ב), מענק הסתגלות מיוחד בשיעור חלקי בעד חודש יוני 2020 ישולם למי שמועד הפסקת העסקתו חל ביום ה' באדר התש"ף (1 במרס 2020) או לאחריו וחזר לעבוד בחודש יוני 2020; סכום המענק יהיה שווה למכפלת הסכום שנקבע לזכאי לפי סעיף קטן (ב), במספר הימים שחלפו באותו חודש לפני שחזר לעבוד, לחלק ב-30.

מענק הסתגלות מיוחד בעד חודש יולי 2020

7. (א) מענק הסתגלות מיוחד בעד חודש יולי 2020 ישולם למי שמתקיים לגביו אחד מאלה:

- (1) הוא זכאי למענק הסתגלות מיוחד בעד חודש יוני 2020 לפי סעיף 6 והיה מחוסר עבודה גם במהלך כל התקופה שמיום ט' בתמוז התש"ף (1 ביולי 2020) עד יום י' באב התש"ף (31 ביולי 2020);
- (2) העסקתו הופסקה במהלך התקופה האמורה בפסקה (1) והוא היה מחוסר עבודה מיום הפסקת העסקתו עד יום י' באב התש"ף (31 ביולי 2020).

(ב) סכום המענק לפי סעיף זה ייקבע לפי הכנסתו של הזכאי בעד חודש יולי 2020, כמפורט להלן, לפי העניין:

- (1) מי שהכנסתו אינה עולה על 2,000 שקלים חדשים - 4,000 שקלים חדשים;
- (2) מי שהכנסתו עולה על 2,000 שקלים חדשים ואינה עולה על 3,000 שקלים חדשים - 3,000 שקלים חדשים;
- (3) מי שהכנסתו עולה על 3,000 שקלים חדשים ואינה עולה על 4,000 שקלים חדשים - 2,000 שקלים חדשים;
- (4) מי שהכנסתו עולה על 4,000 שקלים חדשים ואינה עולה על 5,000 שקלים חדשים - 1,000 שקלים חדשים.
- (ג) על אף האמור בסעיפים קטנים (א) ו-(ב), מענק הסתגלות מיוחד בשיעור חלקי בעד חודש יולי 2020 ישולם למי שמועד הפסקת העסקתו חל ביום ה' באדר התש"ף (1 במרס 2020) או לאחריו וחזר לעבוד בחודש יולי 2020; סכום המענק יהיה שווה למכפלת הסכום שנקבע לזכאי לפי סעיף קטן (ב), במספר הימים שחלפו באותו חודש לפני שחזר לעבוד, לחלק ב-31.

מענק הסתגלות מיוחד בעד חודשים אוגוסט 2020 עד יוני 2021

8. (א) מענק הסתגלות מיוחד בעד כל אחד מהחודשים אוגוסט 2020 עד יוני 2021 (להלן - חודש הזכאות), ישולם למי שמתקיים לגביו אחד מאלה:

- (1) הוא היה זכאי למענק הסתגלות מיוחד בעד החודש שקדם לחודש הזכאות והיה מחוסר עבודה גם בכל חודש הזכאות;
- (2) העסקתו הופסקה בחודש הזכאות, והוא היה מחוסר עבודה מיום הפסקת העסקתו עד תום חודש הזכאות.
- (ב) סכום המענק לפי סעיף זה ייקבע לפי הכנסתו של הזכאי בעד חודש הזכאות, כמפורט להלן, לפי העניין:
- (1) מי שהכנסתו בחודש הזכאות אינה עולה על 2,000 שקלים חדשים - 4,000 שקלים חדשים;
- (2) מי שהכנסתו בחודש הזכאות עולה על 2,000 שקלים חדשים ואינה עולה על 3,000 שקלים חדשים - 3,000 שקלים חדשים;
- (3) מי שהכנסתו בחודש הזכאות עולה על 3,000 שקלים חדשים ואינה עולה על 4,000 שקלים חדשים - 2,000 שקלים חדשים;

(4) מי שהכנסתו בחודש הזכאות עולה על 4,000 שקלים חדשים ואינה עולה על 5,000 שקלים חדשים - 1,000 שקלים חדשים.

(ג) על אף האמור בסעיפים קטנים (א) ו-(ב), מענק הסתגלות מיוחד בשיעור חלקי בעד חודש הזכאות ישולם למי שמועד הפסקת העסקתו חל ביום ה' באדר התש"ף (1 במרס 2020) או לאחריו וזרז לעבוד בחודש הזכאות; סכום המענק יהיה שווה למכפלת הסכום שנקבע לזכאי לפי סעיף קטן (ב), במספר הימים שחלפו באותו חודש לפני שחזר לעבוד, לחלק במספר הימים בחודש הזכאות.

(ד) הסתיימה התקופה הקובעת במהלך חודש הזכאות, ישולם מענק הסתגלות מיוחד בשיעור חלקי, ויחולו לעניין אופן חישובו הוראות סעיף קטן (ג), בשינויים המחוייבים.

(ה) על אף האמור בסעיף זה, פרסמה הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה כי שיעור הבלתי מועסקים החודשי בתקופת הקורונה פחת מ-10% אך לא פחת מ-7.5%, יהיה המענק בעד התקופה שתחילתה ביום י"ז בטבת התשפ"א (1 בינואר 2021) או 30 ימים לאחר הפרסום האמור, לפי המאוחר, וסיומה בתום התקופה הקובעת, למי שזכאי למענק לפי סעיף זה, 90% מסכום המענק שישולם לפי סעיף זה ערב פרסום הלשכה כאמור; הודעה על כך תפורסם ברשומות על ידי הממונה על התקציבים במשרד האוצר.

מענק הסתגלות מיוחד בעד חודשים יולי עד ספטמבר 2021

8.א. (א) מענק הסתגלות מיוחד בעד כל אחד מהחודשים יולי עד ספטמבר 2021, ישולם למי שהיה זכאי למענק הסתגלות מיוחד בעד חודש יוני 2021, והיה מחוסר עבודה גם באותו חודש מהחודשים האמורים שבעדו משתלם המענק.

(ב) סכום המענק בעד כל אחד מהחודשים שלהלן יהיה בשיעור מסכום המענק המפורט בסעיף 8(ב), בהתאם להכנסתו של הזכאי באותו חודש, כמפורט להלן: יולי 2021 - 90%, אוגוסט 2021 - 80%, ספטמבר 2021 - 70%.

(ג) מענק הסתגלות מיוחד בשיעור חלקי ישולם למי שחזר לעבודה במהלך אחד מהחודשים יולי עד ספטמבר 2021, ויחולו לעניין אופן חישובו הוראות סעיף 8(ג), בשינויים המחוייבים.

פרק ג' - מענק מיוחד - חרבות ברזל

(נוסף בתיקון מס' 3)⁽⁴⁾

הגדרות - פרק ג'

8.ב. בפרק זה -

"הכנסה מעבודה" - ההכנסה מעבודה כעובד שכיר בעד שלושת החודשים שבהם היה שכרו הגבוה ביותר מתוך ששת החודשים האחרונים שלפני מועד הפסקת העסקה, שבעדה שולמו דמי ביטוח כמשמעותם [בחוק הביטוח הלאומי](#);

"התקופה הקובעת" - כהגדרתה בסעיף 38 [לחוק מס רכוש וקרן פיצויים, התשכ"א-1961](#).

זכאות למענק מיוחד - חרבות ברזל

8.ג. מי שמתקיימים לגביו כל התנאים כמפורט להלן, זכאי למענק מיוחד לפי הוראות פרק זה:

(1) בתקופה הקובעת מתקיימים לגביו התנאים שבסעיף 2(א) ו-(ב);

(2) הוא פוטר מעבודתו או הוצא לחופשה ללא תשלום, ביוזמת מעסיקו, בתקופה הקובעת לתקופה רצופה של 14 ימים לפחות (בפרק זה - הפסקת העסקה);

(3) הוא היה עובד שכיר בתקופה של שלושה חודשים רצופים לפחות שבתוכן לפני החודש שבו חל מועד הפסקת העסקתו כאמור בסעיף קטן (1)ג).

מענק מיוחד - חרבות ברזל

18. (א) מענק מיוחד בעד התקופה הקובעת ישולם למי שמועד הפסקת העסקתו חל בתקופה הקובעת, והיה מחוסר עבודה 14 ימים רצופים לפחות.

(ב) המענק המיוחד יהיה בשיעור של 75% מהכנסתו מעבודה כשהיא מחולקת ב-90, אך לא יותר מ-134 שקלים חדשים ליום, כפול מספר הימים בחודש שבהם היה מחוסר עבודה.

פרק ד' – שונות⁽⁴⁾

בקשה למענק⁽⁴⁾

9. (א) בקשה לקבלת מענק הסתגלות מיוחד או בקשה לקבלת מענק מיוחד - חרבות ברזל תכלול את כל הפרטים שלהלן לגבי מגיש הבקשה:

- (1) שם פרטי ושם משפחה;
 - (2) מספר זהות ותאריך הנפקת תעודת הזהות;
 - (3) תאריך לידה;
 - (4) מספר טלפון;
 - (5) כתובת מגורים, וכתובת הדואר האלקטרוני אם ישנה;
 - (6) מועד הפסקת העסקתו וסיבתה, ולעניין בקשה למענק המשתלם לפי סעיף 8, שתוגש מחודש אוגוסט 2020 ואילך - הצהרת העובד כי העסקתו הופסקה בשל התפשטות נגיף הקורונה החדש;
 - (7) מי שלא הוגש לגביו דיווח מקוון כמשמעו בסעיף 355(א1) (ב) [לחוק הביטוח הלאומי](#), תקופת ההעסקה שבתכוף לפני יום הפסקת ההעסקה ופרטי המעסיק;⁽⁴⁾
 - (8) ההכנסה בחודש שבעדו מתבקש המענק;
 - (9) פרטי חשבון בנק;
 - (10) הצהרה על נכונות הפרטים המופיעים בבקשה למענק, חתומה בידי המבקש;
 - (11) התחייבות להודיע על כל שינוי בפרטי הבקשה למענק.
- (ב) בקשה למענק כאמור בסעיף קטן (א), תוגש באופן מקוון באמצעות אתר האינטרנט של המוסד לביטוח לאומי, בדואר או באופן ידני אם הדבר מתאפשר לפי דין, או בפקסימיליה, ואם באפשרות המוסד לביטוח לאומי לקבל את הבקשה גם בדרך של שיחה טלפונית - יכול שתוגש באמצעות שיחה כאמור; המוסד לביטוח לאומי יודיע באתר האינטרנט שלו על האפשרות להגיש בקשה למענק באמצעות שיחה טלפונית.
- (ג) המוסד לביטוח לאומי רשאי לדרוש ממבקש המענק פרט אומסמך נוסף הנדרשים לו לצורך הוכחת התנאים הדרושים לשם הזכאות למענק.

המועד האחרון להגשת בקשה למענק

10. (א) בקשה למענק הסתגלות מיוחד לפי הוראות פרק ב' תוגש עד שנים עשר חודשים מיום תחילתו של חוק זה.

(ב) בקשה למענק מיוחד - חרבות ברזל לפי הוראות פרק ג' תוגש עד שנים עשר חודשים מיום תחילתו של חוק [המובטח לסניע כלכלי](#) (הוראת שעה - חרבות ברזל), התשפ"ד-2023.⁽⁴⁾

תשפ"ד-2023

תשלום המענק

11. המוסד לביטוח לאומי ישלם את מענק ההסתגלות המיוחד לפי סעיפים 3 עד 8 ואת המענק המיוחד - חרבות ברזל לפי הוראות פרק ג' ויחולו עליו הוראות סעיפים 303 ו-315 [לחוק הביטוח הלאומי](#).⁽⁴⁾

12. (א) לא יראו את מענק ההסתגלות המיוחד, את מענק ההסתגלות המיוחד בשיעור חלקי ואת המענק המיוחד - חרבות ברזל לפי הוראות פרק ג' כהכנסה לעניין פרק י"א לחוק הביטוח הלאומי ולעניין חוק הבטחת הכנסה, התשמ"א-1980. (4)

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), לעניין חוק זה וכל דין אחר, יראו מענק ההסתגלות המיוחד המשתלם לפי סעיף 3, 4 או 5 (א) ו- (ב), כהכנסה לפי סעיף 9 לחוק הבטחת הכנסה, התשמ"א-1980, אולם מבוטח שהשתלמה לו גמלת הבטחת הכנסה ערב הפסקת העסקתו, ובשל תשלום מענק ההסתגלות המיוחד חדלה להשתלם לו גמלת הבטחת הכנסה בעד החודש שבעדו שולם לו המענק, יוסיף להיות זכאי להטבות הניתנות לפי כל דין וכן להטבות שנותן גוף ציבורי לפי הסכם או נוהג למי שמשלמת לו גמלת הבטחת הכנסה; לעניין זה, "גוף ציבורי" ו"גמלת הבטחת הכנסה" - כהגדרתן בסעיף 251א לחוק הביטוח הלאומי.

סמכות שיפוט

12. לבית דין אזורי לעבודה כמשמעותו בחוק בית הדין לעבודה, התשכ"ט-1969, תהיה סמכות ייחודית לדון בכל תביעה למענק לפי חוק זה או להחזר מענק שניתן בטעות או שלא כדין.

שיפוט (4)

12.ב. אוצר המדינה ישפה את המוסד לביטוח לאומי לגבי כל סכום שהוצא בשל המענקים המשולמים לפי פרק ג'.

ביצוע

13. שר האוצר ממונה על ביצוע הוראות חוק זה.

תיקון חוק הביטוח הלאומי - מס' 215 - הוראת שעה

14. בתקופה שמיום תחילתו של חוק זה עד יום כ"ז בטבת התשפ"ב (31 בדצמבר 2021) יקראו את חוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995, כך שבסעיף 32, אחרי סעיף קטן (ח) יבוא:

"(ט) אוצר המדינה ישפה את המוסד על הסכומים שהוציא בשל תקנות שעת חירום (נגיף הקורונה החדש) (מענק הסתגלות מיוחד לבני 67 ומעלה), התש"ף-2020, ובשל חוק מענק הסתגלות מיוחד לבני 67 ומעלה (הוראת שעה - נגיף הקורונה החדש), התש"ף-2020."

הוראות מעבר

15. מי ששולם לו מענק הסתגלות מיוחד מכוח תקנות שעת חירום (נגיף הקורונה החדש) (מענק הסתגלות מיוחד לבני 67 ומעלה), התש"ף-2020, בעד אחד או יותר מהחודשים מרס, אפריל או מאי, לא ישולם לו מענק הסתגלות מיוחד מכוח חוק זה בעד החודש שלגביו שולם לו מענק כאמור.

ישראל כ"ץ

בנימין נתניהו

שר האוצר

ראש הממשלה

יריב לוין

ראובן ריבלין

יושב ראש הכנסת

נשיא המדינה

(1) פורסם: ס"ח 2815 התש"ף, מיום 30.6.2020, עמ' 158.

(2) תיקון: ס"ח 2835 התש"ף, מיום 29.7.2020, עמ' 298.

(3) תיקון מס' 2: ס"ח 2910 התשפ"א, מיום 4.7.2021, עמ' 359.

(4) תיקון מס' 3: ס"ח 3109 התשפ"ד, מיום 9.11.2023, עמ' 107.